

Göteborgs Stad Lundby

Vård- och Omsorg

Utarbetad november 2004

Reviderad juni 2006

Reviderad maj 2007

Riktlinjer för handläggning av kvinnofridsärenden inom Hemtjänsten, Vård- och Omsorgsavdelningen Lundby SDF

Som anställd inom hemtjänsten möter man ibland kvinnor som misshandlas av någon nära anhörig. Det är en svår situation att hantera och det är viktigt att personalen har rätt kunskaper, känner trygghet och kan agera utifrån sin yrkesroll.

Dessa riktlinjer ska ge kunskap om :

vad man kan ge för information och stöd till kvinnan

vilka befogenheter man har som anställd – vad man får och inte får göra

vilket förhållningssätt man bör ha i sitt arbete

vad sekretesslagen innebär då man hanterar vuxna människors utsatthet

I kvinnofridsärenden ska enhetschef, biståndshandläggare och personal samarbeta, med omsorgstagarens bästa i fokus.

I samband med att riktlinjerna tas i bruk ska all berörd personal få information om innebörden i den. Riktlinjerna ska finnas tillgänglig på alla arbetsplatser och ska informeras om vid nyanställning.

I arbetsmiljöfrågor hänvisas till ”Policy rörande situationer som innebär hot och våld”.

FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Det är viktigt att vara lyhörd för omsorgstagarens behov. Samtidigt måste vi försöka förstå vilka barriärer det kan vara för kvinnan att till exempel lämna mannen, söka hjälp och berätta om svåra upplevelser.

All personal ska kunna informera om kvinnofrid och veta vilka hjälpinsatser av olika slag som finns för kvinnor som hotas och misshandlas. Många gånger känner inte kvinnan själv till vilka möjligheter hon har till stöd och hjälp.

Det stöd som vi kan och bör ge ska styras av den individuella situationen, om läget är akut och hur man bedömer den utsattas skyddsbehov. Att berätta för någon som lyssnat aktivt kan vara en hjälp för kvinnan att komma fram till hur hon ska handla och det kan stärka hennes självförtroende i en utsatt situation. Det är viktigt att tänka på att kvinnan inte alltid ser sig

som misshandlad och mannen inte som misshandlare, detta kallas för våldets normaliseringsprocess.

Det är viktigt att en misshandlad kvinna aldrig hänvisas till annan arbetsgrupp/handläggare. Den som kvinnan har fått kontakt med ska hjälpa henne att komma rätt. Arbetet ska genomsyras av samverkan och kommunikation mellan arbetsgrupper och handläggare, samt ges högsta prioritet.

HANDLÄGGNING

Vid misstanke eller konstaterade övergrepp

Våga fråga!

1. Om kvinnan säger ja, det händer ofta

- Informera om vad det finns för alternativ, kvinnojour, advokat, informera om rättigheter.
- Ta inte över, lägg ansvaret hos kvinnan genom att t.ex. fråga: Vad vill du ha hjälp med?
- Om det finns behov av läkarundersökning, erbjud stöd genom att följa med kvinnan till läkarundersökningen. Läkarundersökning kan genomföras på rättsmedicin, vårdcentral eller på Östra sjukhusets akutmottagning.
- Det är bra att dokumentera skador för ev. anmälan och skadestånd. Detta gör man gratis på rättsmedicin

2. Om det händer igen

- Uppmuntra till att prata, upprepa informationen och visa på olika möjligheter igen
- Erbjud dig att vara den som tar kontakt med kvinnojour, anhörig, vän, annat alternativ eller be att chefen kan få ringa. Erbjud stöd genom att följa med kvinnan till läkare.

3. Kvinnan förnekar övergrepp

- Förmedla att du hör vad hon säger, men att din upplevelse är att något har hänt.
- Informera om att du är orolig och att det finns andra att prata med.

4. Kvinnan bekräftar övergrepp, men vill inte att man gör något

- Informera om vad det finns för alternativ, kvinnojour, advokat, prata rättigheter, erbjud om möjligt att följa med till rättsmedicin för att dokumentera skador
- Förklara att du är orolig och fråga: Vad vill Du att jag ska göra?

Att anmäla – eller inte anmäla.

Vill kvinnan polisanmäla misshandeln är det viktigt att ge stöd genom att följa med till polisen eller be polisen komma hem.

Behöver du hjälp och stöd kontakta din chef.

Om kvinnan inte vill, men du anser att du måste anmäla:

- Kontakta din chef, för att få hjälp och stöd. Var uppriktig mot omsorgstagaren, säg att du inte kan ta ansvar för vad som kan hända omsorgstagaren utan du känner att du måste meddela din chef.

Enhetschefen avgör om polisanmälan skall göras.

Sekretesslagen hindrar *inte* att en uppgift som gäller misstanke om brott lämnas till åklagarmyndighet eller polis om straffet för brottet är minst fängelse i **ett** år.

En riskbedömning av våldssituationen ska göras i samråd med polisen om kvinnan väljer att inte flytta hemifrån omgående.

KVINNOJOURER I VÄSTRA GÖTALAND 040220

Kvinnojouren ADA

Telejour: 131166

Tjejjouren ADA

Telejour: 133555

Ada är en frivillig organisation med anställda, dit kvinnor kan komma anonymt. Kollektivt boende med egna rum, man delar på kök och vardagsrum. De behöver inte ha någon kontakt med socialtjänsten.

Stödcentrum BEDA

Telejour: 133585

Bedas målgrupp är kvinnor som varit utsatta för incest och sexuella övergrepp. Jouren samarbetar med ADA. Har boende i samarbete med ADA.

Finska kvinnojouren Piilopirtti

Telejour: 3302556

Piilopirtti är en frivillig organisation med anställd, dit kvinnor tar själv kontakt. Kollektivt boende med egna rum, man delar på kök och vardagsrum.

Kvinnohuset Cassandra Tele: 140022

Kassandra tar enbart emot kvinnorna genom bistånd från socialtjänsten. Kvinnan kan alltså inte själv ta sig direkt dit.

Kvinnojouren i Göteborg Telejour: 453173

Kvinnojouren i Göteborg är en frivillig organisation med anställda. Kollektivt boende med egna rum men man delar på kök och vardagsrum. För boende krävs kontakt med socialjouren eller socialtjänsten.

Kriscentrum för kvinnor

Telejour: 3658710

Göteborgs kommuns institution för kvinnor i kris. Här finns både rådgivning, gruppaktiviteter och boende. Personal hela dygnet. Kvinnan kan komma själv eller genom polis, socialjour eller socialtjänst. Kontakt tas med socialtjänst dagen efter kvinna kommit.

Pensionat Linnéa

Tele: 831000

Skyddat boende för kvinnor med lättare psykiska problem, missbruk eller som är utsatta för våld. Personal dygnet runt. Boendet söks genom socialtjänsten.

Kvinnojouren i Partille Telejour: 445188

Kvinnojouren är en frivillig organisation med anställd, dit kvinnor tar själv kontakt. Kvinnan kan komma själv, betalningen varierar då beroende på kvinnans ekonomi. Man prioriterar kvinnor från Partille.

Kvinnojouren i Kungsbacka

Telejour: 0300-72665, 0708-458553

Kvinnojouren är en frivillig organisation med anställd, dit kvinnor tar själv kontakt. Kollektivt boende med egna rum, man delar på kök och vardagsrum.

Kvinnojouren Vändpunkten Kungälv

Telejour: 0303-249250

Vändpunkten är en frivillig organisation med anställd, dit kvinnor tar själv kontakt. Kvinnor kommer själv. Om samarbete med socialtjänsten behövs så har man det.

Kvinnojouren Frideborg i Mölndal Telejour: 271089

Frideborg är en frivillig organisation med anställd, dit kvinnor tar själv kontakt. Om kvinnan vill vara anonym är kostnaden mindre än om socialtjänsten tar initiativet.

Terrafem

Telefonjour 020-52 10 10

Rikstäckande jourtelefon för kvinnor och flickor med utländsk härkomst. Öppet vardagar kl. 10-12 och 13-17

www.kvinnojouren-vast.nu